

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
ŠKOLA

Metodický list

Třídní parlament

Časová náročnost:	4 vyučovací hodiny
Cílová skupina:	3r7e
Počet studentů:	21
Vzdělávací oblast:	Výchova k občanství; rétorika
Průřezová témata:	Osobnostní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Mediální výchova
Klíčové kompetence:	Kompetence k učení Kompetence k řešení problému Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanská Kompetence k podnikavosti
Pomůcky:	Psací potřeby, papír či sešit na poznámky
Klíčová slova:	Verbální a neverbální komunikace; argument; politické ideologie; názor, návrh
Způsob ověření:	PREZENČNÍ
Autor, datum:	Mgr. Vojtěch Bernacik, 8.10. 2021

ANOTACE aneb O ČEM JE TATO AKTIVITA?

Studenti se zaměří na své nejbližší okolí a identifikují problém, který by chtěli řešit. Jádro aktivity pak spočívá ve formulaci návrhu řešení vybraného problému a ve snaze přesvědčit ostatní studenty ve třídě o tom, že jejich návrh je smysluplný a promyšlený a že by tedy pro něj měli zvednout ruku.

CÍLE

Student identifikuje problém, který se ho dotýká a pojmenuje ho.
Student diskutuje o vybraném problému se svými spolužáky, naslouchá názoru ostatních a dospívá ke kompromisu.
Student ve skupince hledá řešení vybraného problému a diskutuje o něm.
Student formuluje skupinový návrh řešení problému a obhajuje ho.
Student hodnotí návrhy ostatních skupin a společně s tím i své skupiny.

POPIS PRŮBĚHU AKTIVITY aneb JAK NA TO?

1. Formulace problému:

Studenti dostanou k dispozici seznam názorů a problémů, které se vztahují ke škole (viz příklady níže a v příloženém dokumentu v sekci „další poznámky, tipy nebo doporučení“). Může se jednat i o seznam stanovisek. Prodiskutujeme je se studenty a ukážeme, jak se s nimi dá pracovat (viz příklad v sekci „další poznámky, tipy nebo doporučení“). Příklady otázek: Jsou potřeba turnikety u vstupu do školy a evidenční systém příchodu a odchodu studentů? Měli by se studenti přezouvat? Musí se student hlásit vyučujícímu, když chce jít během hodiny na toaletu? Měl by existovat školní parlament, jehož usneseními by se vedení školy muselo řídit? Měli by studenti na chod školy přispívat v podobě školného? Měly by se v bufetu školy prodávat jen zdravotně nezávadné potraviny, tedy měl by se zakázat prodej párků, energetických nápojů, sladkostí apod.? Mělo by se vedení školy zodpovídat studentům ze své činnosti?

2. Výběr problému, který bude chtít student řešit:

- Studenti si označí otázku čísly 1 – 5, přičemž 1 = tuto otázku chci řešit nejvíce ze všeho.
- K vybraným otázkám si zaznamenají své stanovisko – např. turnikety ve škole jsou potřeba, jelikož je nutné evidovat docházku studentů školy, aby nechodili pozdě na hodiny a aby v průběhu výuky ze školy neodcházeli.
- Pak si projdou spolužáky a budou hledat možné spojence. Nemusí hledat lidi, kteří jednotlivým problémům připsali stejnou váhu jako oni. Mohou vybírat i jiným způsobem. Důležité je, aby si našli skupinku, jejíž členové se nebudou v zásadních momentech lišit. Pak by veškerá pře probíhala v rámci skupinky a jako celek by nebyla schopna najít společný návrh. Mohou se např. spojit s někým, komu je vše jedno nebo mohou pracovat

s člověkem, který má daný problém názor lehce odlišný, ale ne zcela opačný. Studenty je třeba upozornit na to, že s kamarádem, s nímž se jim obvykle dobře pracuje, stejný či podobný pohled na věci mít nemusí.

3. Diskuse a hlasování:

V takto vzniklých skupinkách se bude konat diskuse, z níž vzejde jeden návrh. Skupinky by neměly mít více než 4 členy. Není důležité, jestli bude více skupin řešit stejné téma. Mohou vzniknout přirozené koalice, ale zároveň může vzniknout skupina, která stejný problém vidí jinak. Studenti se prvně dohodnou na tom, který problém budou jako skupinka řešit. Pak si připraví návrh řešení – k tomu, jakou formu by měl návrh mít, dostanou pracovní list. Svůj postoj se tedy pokusí převést do podoby návrhu a pak pro něj budou hledat argumenty. Argumenty mohou sloužit k tomu, aby přesvědčili ostatní a třída může hlasovat nebo si je připraví písemně. Tady záleží na času, který této aktivitě přisoudíme. Aktivita může rovněž skončit tak, že se sepíší návrhy a diskuse se nechá jen uvnitř skupiny. Skupiny si návrhy vzájemně krátce představí, takže by se nekonala delší argumentační část s hlasováním. Byla by to je krátká a stručná prezentace.

4. Reflexe:

Reflexe může probíhat různým způsobem. Studenti ji mohou napsat. Pak by měli zohlednit následující otázky: *Co pro vás bylo během projektu nejtěžší?; V čem jste se cítili nejistě/slábí a naopak, v čem jste se cítili jistě?; Co vás nejvíce překvapilo?; Jak jste spokojeni s výsledkem, k němuž dospěla buď celá třída, nebo alespoň vaše skupina?; Co byste za sebe udělali jinak, kdyby se tato aktivita hypoteticky opakovala?*

Reflexe by měla proběhnout i v hodině. Řídíme obsahovou reflexi - nakolik jejich návrhy řešení odpovídají tomu, co se reálně diskutuje ve škole či v politice.

CO UKÁZALA PRAXE A REFLEXE?

Co se vám osvědčilo?

Osvědčilo se limitovat délku vystoupení podle toho, kolik skupinek vzniklo. Rovněž vzorová usnesení či návrhy byly dobrou volbou. Studenti neměli žádnou představu o tom, jak vypadají usnesení PSPČR, zastupitelstev apod., netušili, že v každém zastupitelském sboru musejí existovat návrhové komise, které mají poměrně složitou práci.

Studenti od počátku věděli to, že vítězný návrh bude prezentován vedení školy, které k němu zaujme stanovisko. Díky tomu měli pocítili realnost podobného snažení a uvědomili si, že jejich hlas může mít váhu, a že tedy mají čím přispět.

Co se povedlo méně a jak to vyřešit?

Překážkou byl v této aktivitě čas. Podobná aktivita by si zasloužila několik dvouhodinových bloků (dva by mohly být ideální). S tím souvisí rovněž další nedostatek: Studenti by si vše potřebovali jednou vyzkoušet nanečisto. Zprvu složitost celé aktivity nedokázali odhadnout. Díky tomu se pak museli spokojit s nedopracovanými výsledky.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

Jaké byly reakce vašich studentů při reflexi?

Aktivita studenty bavila. Před vystoupeními byli nervóznější, než by čekali. Netušili, co obnáší vytvořit smysluplný návrh, a uvědomili si, že návrh řešení věcí, které jim připadají jednoduché, zabere hodně úsilí. Se svými návrhy byli spokojeni, jelikož jim i díky propracovanější argumentaci věřili. Nepřímým důsledkem je i to, že si schůzku s vedením školy domluvila i další skupinka – nejen skupinka vítězná. Největším nedostatkem byl i z jejich pohledu čas. Potřebovali ho více. Velkým překvapením pro ně rovněž bylo to, že politika se odehrává každý den a že je nedílnou součástí našich životů, i když si to spousta lidí vůbec neuvědomuje.

DALŠÍ POZNÁMKY, TIPY NEBO DOPORUČENÍ

Pracovní list – vzor usnesení:

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 12
ZASTUPITELSTVO MĚSTSKÉ ČÁSTI
USNESENÍ
č. Z-18-005-20
ze dne 8. 12. 2020

Změna Jednacího řádu Zastupitelstva městské části Praha 12
18. zasedání Zastupitelstva městské části

1. schvaluje

změnu Jednacího řádu Zastupitelstva městské části Praha 12 spočívající v doplnění možnosti účastnit se zasedání zastupitelstva distančním způsobem pro členy zastupitelstva, kteří jsou v den zasedání zastupitelstva v karanténě nebo izolaci, účinnou dnem 8.12.2020 a nahrazující stávající Jednací řád Zastupitelstva městské části Praha 12

Viz příloha tohoto usnesení

2. ukládá

2.1. Ing. Bohumile Budkové - tajemnici ÚMČ

zajistit zveřejnění Jednacího řádu Zastupitelstva městské části Praha 12 dle bodu 1. tohoto usnesení na intranetových stránkách úřadu a internetových stránkách městské části

Termín: 15.12.2020

Poměr hlasů: 18 pro 1 proti 10 se zdrželo

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
ŠKOLA

Mgr. Jan Adamec
starosta

Ing. Vojtěch Kos, MBA
1. místostarosta

2) Návrh k rozboru základní sady problémů (v průběhu aktivity je to fáze 1):

Vstupní diskuse nad seznamem názorů a problémů

Učitel by měl na počátku aktivity, v rámci rozboru předkládaných problémů ukázat, že se nejedná o bagatelní záležitosti a že mezi žáky vyvolávají téměř stejné reakce a probouzejí k životy podobné názorové proudy jako věci týkající se celého státu.

Seznam možných problémů k řešení: (ten je třeba upravit podle situace a aktuálních problémů dané školy)

1. Jsou potřeba turnikety u vstupu do školy a evidenční systém příchodu a odchodu studentů?
2. Měli by se studenti přezouvat?
3. Musí se student hlásit vyučujícímu, když chce jít během hodiny na toaletu?
4. Měl by existovat školní parlament, jehož usneseními by se vedení školy muselo řídit?
5. Měli by studenti na chod školy přispívat v podobě školného?
6. Měly by se v bufetu školy prodávat jen zdravotně nezávadné potraviny, tedy měl by se zakázat prodej párků, energetických nápojů, sladkostí apod.?
7. Mělo by se vedení školy odpovídat studentům ze své činnosti?

Např. u problému s přezouváním může učitel ukázat, že povinné přezouvání bude podle názoru jedněch sloužit k zajištění základní hygieny studentů. Noha se celý den nepotí v uzavřených botách, takže i studentovi samotnému je ve výsledku příjemněji. Pokud se nařízení bude opravdu důsledně vymáhat, pak navíc odpadne potřeba některých obouvat se podle poslední módy. Dalším důvodem je ochrana podlah, které se při nošení bot rychleji opotřebovávají. V budově se na botách roznáší nepořádek donesený zvenčí – kamínky, bláto, rozbředlý sníh, prachová zrnka a další věci pak celý den zatěžují podlahy.

Toto jsou spíše konzervativní postoje, jelikož dávají hlavní slovo autoritě, která rozhoduje za všechny bez toho, aniž by se jich ptala. I když se toto nařízení některým nelíbí, je to jedno, protože úzká skupinka osob k tomu zmocněných ví, co je v jejich zájmu.

Proti tomuto nařízení budou stát lidé v této věci s liberálnějšími názory, kteří se budou cítit utlačeni či poníženi. Oni sami vědí dobře, co je a co není v jejich zájmu nebo v zájmu budovy či školy. Vadilo by jim, že s nimi věc nikdo nediskutuje, že se jich nikdo neptá a cítili by, že např. učitelé jsou privilegováni. Ti totiž boty nosit mohou, takže jich se hygiena či ochrana podlah nejspíše netýká.

Tento způsob uvažování by se dal použít u všech problémů, které si vyučující definuje a studentům navrhně.

Je možné se studenty diskutovat základní rozdíl mezi konzervativním přístupem a liberálním či progresivním přístupem. Na vybraných příkladech lze ukázat pohled levicový (dotování, subvence, bezplatná škola apod.) a pohled pravicový (chceš – li studovat,

zaplat si to – je to tvá investice, kterou posléze zúročíš apod.). Dovedu si rovněž představit environmentální tematiku (např. tříděný odpad, recyklační dílny, školní jídelna vaří z plodin školou vypěstovaných apod.) nebo tematiku genderovou (ve školním parlamentu bude stejné zastoupení žen a mužů a předsedou parlamentu bude žena apod.).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
ŠKOLA